

Uppdraget att utveckla tjänsten för digital ingivning av årsredovisningar m.m. för alla företagsformer

Delrapport juni 2018
N2018/02033/FF

Version: 1.0

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	3 -
2	Uppdraget.....	4 -
	2.1 Rapportens utformning	4 -
3	Genomförande.....	5 -
	3.1 Förberedande planeringsarbete	5 -
	3.2 Kompetensområden	5 -
	3.2.1 Förvaltning av framtagna taxonomier	6 -
	3.2.2 Utveckling av nya taxonomier	6 -
	3.2.3 Standardiserad företagsrapportering (SBR)	6 -
	3.2.4 Omvärldsfaktorer	7 -
4	Inledande effekter för företagaren	9 -

2018-06-14 -

1 Sammanfattning

I mars 2018 gav Näringsdepartementet Bolagsverket, med samverkansmyndigheter, i uppdrag att utveckla tjänsten för digital ingivning av årsredovisning till att omfatta alla företagsformer. Det här är Bolagsverkets första delrapport.

I rapporten beskriver Bolagsverket följande områden:

- Uppdraget – Kapitel 2: Bekräftelse av regeringens uppdrag och hur det kommer att återrapporteras.
- Genomförandet – Kapitel 3: Beskrivning av hur uppdraget kommer genomföras och de viktigaste kompetensområdena för att lyckas.
- Effekthemtagningen – Kapitel 4: Tillväxtverket har genomfört en första beräkning på de faktiska administrativa besparingarna företagarna får med stöd av digitaliserad inlämning.

Dagens samhällsutveckling går i en rasande fart. Det gäller inte minst utvecklingen inom digitaliseringens olika områden. Tekniken och förståelsen för bl.a. artificiell intelligens och blockkedjor har utvecklats kraftfullt under senare år. Bolagsverket kommer under den pågående uppdragsperioden fortsätta sitt analys- och utvecklingsarbete kring de nya teknikerna och deras användningsområden. Vi kommer att fortsätta dialogen med programvaruleverantörer av mjuk- och hårdvara för att hitta de optimala tekniska lösningarna för dagens och morgondagens företagare.

Du som läser Tillväxtverkets rapport bör tänka på att de flesta momenten i årsredovisningsprocessen ligger utanför Bolagsverkets ansvarsområde som registermyndighet. De kan bara digitaliseras i samskapande mellan företagaren och programvaruleverantören. Bolagsverket kommer att bistå i dialogen med expertkunskap inom området.

Under den kommande 10-års period kommer Sveriges företagare att spara omkring 500 miljoner kronor avseende kostnader för personal och material.

Med fortsatt automatisering och digitalisering kommer besparingarna kunna bli betydligt mer omfattande, de kommer även beröra andra områden av Sveriges näringsliv och statsförvaltning än vad vi redovisar idag.

2018-06-14

2 Uppdraget

Regeringen har gett Bolagsverket i uppdrag att utveckla tjänsten för digital ingivning av årsredovisning till att omfatta alla företagsformer som enligt gällande lagstiftning ska upprätta en årsredovisning, och offentliggöra den genom att skicka den till Bolagsverket. Tjänsten ska utvecklas så att koncernredovisningar kan offentliggöras på samma sätt. Arbetet bygger vidare på det uppdrag Bolagsverket haft att införa en tjänst för digital ingivning av årsredovisningar.¹ I uppdraget ingår också att fortsatt uppdatera och utveckla de taxonomier som behövs för uppdragets genomförande².

Uppdraget kommer att minska företagens börda att lämna uppgifter och effektivisera myndigheters och näringslivets informationshantering. Det sker med de stora effekthemtagningarna som kommer med standardiserad företagsrapportering (SBR). Genom en digitaliserad lösning för inlämning av årsredovisningar och koncernredovisningar skapas förutsättningen att finansiell information kan lämnas en gång för att sedan återanvändas av myndigheter och andra intressenter.

Uppdraget slutredovisas senast den 31 mars 2021 till Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

I delredovisningen 2019 kommer Bolagsverket redogöra för hur arbetet påverkar regeringens mål inom förenklingsarbetet. Redovisningen kommer att innehålla fördjupad analys av effekthemtagningen för företag och myndigheter. En samhällsekonomisk analys kommer att göras för att visa på nyttan med tjänsten, samt de samordningsvinster för myndigheter och företag som uppstår av att den finansiella informationen återanvänds före och efter inlämning till Bolagsverket

I den andra delredovisningen under 2020 kommer den samhällsekonomiska analysen fördjupas ytterligare. En inledande indikativ analys av ett svenskt SBR-program kommer också att redovisas, den slutredovisas med rapporten 2021.

2.1 Rapportens utformning

I den här rapporten lämnar Bolagsverket en beskrivning av det fortsatta arbetet med genomförandet av uppdraget.

I rapporten ingår en inledande beräkning av de besparingar i företagens kostnader som kan åstadkommas genom en digital ingivning av årsredovisningar. Beskrivningen görs tillsammans med Tillväxtverket. Redovisningen redogör även inledningsvis för hur arbetet påverkar regeringens mål inom förenklingsarbetet, och då särskilt det som rör företagens administrativa kostnader och ett minskat och förenklat uppgiftslämnande. Tillväxtverket rapport presenteras i sin helhet som en separat bilaga.

¹ Uppdraget att införa digital hantering av finansiell information avseende årsredovisningar dnr. - N2016/04957/SUN. -

² Uppdraget att utveckla tjänsten för digital ingivning av årsredovisningar m.m. för alla företagsformer dnr. - N2018/02033/FF -

2018-06-14

3 Genomförande

Förutsättningarna för att ge företagen möjligheten till enklare företagande med hjälp av ökad automation och smartare redovisning påbörjades med införandet av digital hantering av finansiell information, tjänsten invigdes i mars 2018³.

Digital ingivning av årsredovisningar och koncernredovisningar är en viktig utgångspunkt i arbetet med standardiserad företagsrapportering (SBR). De stora samhällsekonomiska effekterna som Regeringen efterfrågar kommer med ett svenskt SBR-program för standardiserad företagsrapportering. Det visar internationella program som studerats av svenska myndighetsrepresentanter, och som återgivits i tidigare rapporter till regeringen.

Ett effektivt och säkert informationsutbyte mellan företag och myndigheter skapar premisser för innovation och tillväxt genom att företagens ekonomiadministrativa processer automatiseras. Nordic SmartGovernment är det nordiska samarbetsprojektet som utgör nästa steg i den standardiserade företagsrapporteringen.

3.1 Förberedande planeringsarbete

I maj 2018 genomförde Bolagsverket tillsammans med Bokföringsnämnden, Finansinspektionen, Skatteverket och Statistiska centralbyrån en uppstartskonferens i Gävle. Syftet med konferensen var att kartlägga erfarenheter från det tidigare regeringsuppdraget och förbereda arbetet med det nya uppdraget.

Senare i maj 2018 hölls en dialogdag med representanter för företagare som lämnat in digitaliserade årsredovisningar, programvaruföretag, informationsförmedlare, intressenter inom statsförvaltningen, bransch- och medlemsorganisationer. Det främsta syftet med dialogdagen var att hämta in erfarenheter, synpunkter och idéer från de som direkt berörs av förändringen för att på tidigt stadium kunna ta hänsyn till deras behov i det kommande utvecklingsarbetet. Dialogen med näringslivsrepresentanterna kommer att fortsätta utvecklas under uppdragsperioden och även omfatta strategiska frågeställningar.

3.2 Kompetensområden

För att möjliggöra införandet av digital ingivning för alla företagsformer har Bolagsverket tillsammans med samverkansmyndigheterna identifierat ett antal kompetensområden direkt kopplade till förvaltning och utveckling av tjänsten digital inlämning av årsredovisning och koncernredovisning för att alla företagsformer.

- Förvaltning av framtagna taxonomier
- Utveckling av nya taxonomier
- Standardiserad företagsrapportering (SBR)
- Påverkande omvärldsfaktorer

³ Uppdraget att införa digital hantering av finansiell information avseende årsredovisningar. Slutrapport mars 2018. N2016/0497/SUN den 26 mars 2018.

2018-06-14

3.2.1 Förvaltning av framtagna taxonomier

Under uppdragets inledande steg kommer en analys genomföras för att se över vilka justeringar och ändringar som kan komma att behöva vidtas för att säkerställa ett vidmakthållande av tjänsten och de framtagna taxonomierna. Identifierade behov kommer att omhändertas inom ramen för den kommande vidareutvecklingen av tjänsten.

Av de samverkande myndigheterna har Bokföringsnämnden fått i uppdrag av Regeringen att arbeta med förvaltningen av framtagna taxonomier. Samverkansmyndigheterna bistår Bokföringsnämnden inom sina respektive expertområden.

3.2.2 Utveckling av nya taxonomier

För att möjliggöra en utveckling av tjänsten behöver kompletterande taxonomier arbetas fram. Hänsyn kommer att behöva tas till de som tillämpar IFRS, RFR 1 och 2. De svenska myndigheterna är beroende av beslut hos European Securities and Markets Authority (Esma).

Utveckling av taxonomierna kommer att ske i en arbetsgrupp med medlemmar från samverkansmyndigheterna. Gruppen börjar arbetet med en analys för att kartlägga omfattning och beräknad tidsåtgång för respektive regelverk och företagsform. Utvecklingsarbetet kommer att prioriteras för att nå efterfrågad nytta och effekthemtagning. Planeringsarbetet kommer att pågå parallellt med utvecklingsarbetet av nya taxonomierna. Arbetet kommer att vara avslutat till första kvartalet 2021.

Statistiska centralbyrån kommer att arbeta fram taxonomier för statistikrapportering där begrepp från taxonomier för årsredovisning återanvänds i kombination med nya begrepp. Genom det skapas möjligheter till ett vidgat utbyte av digitaliserad finansiell information, och ett förenklat inlämnande möjliggörs för företagen under uppdragsperioden. Under perioden kommer Skatteverket att arbeta fram en egen taxonomi i syfte att testa och utvärdera den för framtida behov.

När det gäller möjligheten att hålla Regeringens uppsatta tidplan kan en förändrad årsredovisningslag enligt Redovisningsutredningens slutbetänkande⁴ innebära ett omfattande arbete med anpassning av redan framtagna taxonomier. Vilket skulle medföra förseningar för det planerade arbetet med att ta fram nya taxonomier för att nå Regeringens mål avseende digital inlämning.

Nödvändiga anpassningar behöver genomföras för att möta behoven för noterade företag, kreditinstitut, samt värdepappersbolag och försäkringsföretag vilket kan leda till vissa fördröjningar. Komplexiteten i regelverken och framtagande av taxonomier kan inte skyndas igenom. Ett möjligt tillvägagångssätt bör vara att införa obligatorisk digital ingivning i flera steg beroende på regelverkens komplexitet och taxonomiernas utveckling.

3.2.3 Standardiserad företagsrapportering (SBR)

I slutredovisningen av uppdraget ska Bolagsverket tillsammans med samverkansmyndigheterna lämna förslag på fortsatt arbete, samordning och förvaltning av

⁴ En översyn av årsredovisningslagarna, SOU 2015:8, februari 2015

2018-06-14

begreppsstandarder, processer och tjänster för inlämnande och informationsutbyte av finansiell information mellan myndigheter och näringsliv. Grunden för det är standardiserad företagsrapportering, dvs. ett svenskt SBR-program. Det har direkta beröringspunkter med det nordiska samarbetsprojektet Nordic SmartGovernment, som är ett led i arbetet med ökad effektivitet, säkerhet, transparens, standardisering och spårbarhet av finansiell information.

Det inledande steget i det kommande arbetet är planeringen och genomförande av ett möte för de högsta cheferna och generaldirektörerna för samverkansmyndigheterna Bolagsverket, Bokföringsnämnden, Finansinspektionen, Skatteverket och Statistiska centralbyrån.

Målsättningen är även att bjuda in representanter för Myndigheten för digital förvaltningen beroende på var de ligger i sin etableringsfas. Till mötet kommer också representanter för Näringsdepartementet och Finansdepartementet att bjudas in.

Syfte och mål med mötet är att öka kunskapen om SBR, att skapa samsyn om vad det innebär för myndighetssamarbetet samt att få deltagande myndigheter att ingå överenskommelse om ett framtida samarbete med införande av ett SBR-program i Sverige.

Utifrån de direktiv och riktlinjer som arbetas fram under mötet kommer det fortsatta planerings- och utredningsarbetet att leda fram till det förslag som överlämnas i slutrapporten.

I ett inledande steg kommer näringslivsrepresentanter på strategisk nivå att bjudas in till dialog. Ett aktivt deltagande från det svenska näringslivet blir avgörande för att lyckas med införandet av standardiserad företagsrapportering. Det kommer att lägga grunden för de stora effekthemtagningarna.

Bolagsverket, tillsammans med samverkansmyndigheterna, ser ett behov i det här läget att till delrapporten som lämnas in senast den 28 februari 2020 lämna ett indikativt förslag på fortsatt arbete avseende införandet av ett SBR-program.

3.2.4 Omvärldsfaktorer

För att skapa förutsättningar för en effektiv kommunikation internt inom den svenska statsförvaltningen, och externt mot företagare och övriga intressenter, kommer en gemensam arbetsgrupp att bildas. En effektiv och tydlig kommunikationsstrategi är avgörande för att lyckas med införande av digital inlämning av årsredovisning för samtliga företagsformer. Särskilt vid införandet av ett obligatorium och kommande SBR-program. Gruppen kommer att bildas under hösten 2018.

Införandet av ett obligatorium av digital inlämning av årsredovisning och koncernredovisningar ställer ökade krav på samverkansmyndigheterna vad det avser att kartlägga interna och externa beroenden. Djupgående omvärldsanalyser kommer att genomföras, bl.a. med hänsyn till europeiska regelverk och rättsläget på respektive berörd myndighet. Arbetet beräknas komma igång hösten 2018.

2018-06-14

Verket för innovationssystem (Vinnova) bistår Bolagsverket i utredningsarbete vad det avser konsekvenserna vid införandet av ett obligatorium. Bolagsverket kommer i delrapporterna redovisa faktorer som identifieras och hur de påverkar företagare, övriga intressenter och myndigheter. Arbetet kommer även att ligga till grund för hur Bolagsverket kommer att arbeta med liknande frågor framöver.

Utvecklingen inom digitaliseringens olika områden går i rasande fart. Tekniken och förståelsen för bl.a. artificiell intelligens och blockkedjor har utvecklats kraftfullt under senare år. Bolagsverket kommer under den pågående uppdragsperioden fortsätta sitt analys- och utvecklingsarbete kring de nya teknikerna och deras användningsområden. Dialogen med programvaruleverantörer av mjuk- och hårdvara kommer att fortsätta för att optimera de tekniska lösningarna för idag och imorgon. Både vad det avser Bolagsverkets interna lösningar och företagens möjligheter till effektiv digital kommunikation med myndigheterna.

2018-06-14

4 Inledande effekter för företagaren

Bolagsverket fick i uppdrag att tillsammans med Tillväxtverket redogöra för de besparingar i företagens kostnader som kan åstadkommas genom en digital ingivning av årsredovisningar. I rapporten *Beräkningar av effekter för företag av digital ingivning av årsredovisning*⁵ återges beräkning av de effekter som Tillväxtverket identifierat.

Uppdraget genomfördes tillsammans med Stelacon som beräknat kostnaderna för att lämna in årsredovisningen digitalt och jämfört dem med kostnaderna för att lämna in årsredovisningen genom att posta den på det tidigare traditionella viset.

Läsaren av rapporten bör ha i åtanke att de allra flesta momenten i årsredovisningsprocessen ligger utanför Bolagsverkets ansvarsområden och kan bara digitaliseras i samskapande mellan företagaren och dennes programvaruleverantör. Bolagsverket, tillsammans med samverkansmyndigheterna, kommer att bistå i dialogen med expertkunskap inom området.

Utredningen berör den avgränsade delen av processen där företagaren sänder in avskriften (digitaliserad kopia) av den färdigställda årsredovisningen till Bolagsverket. Det återger en betydligt avgränsad del av samtliga de moment som genomförs hos företagaren för att arbeta fram, färdigställa och skicka in en kopia av årsredovisningen till Bolagsverket via post.

I Tillväxtverkets rapport är den totala kostnaden för de avgränsade stegen i den tidigare ”analoga” processen beräknade till totalt cirka 62 miljoner kronor för företagen. Motsvarande kostnad för de nya stegen vid digital inlämning beräknas till cirka 14 miljoner kronor. Den sammantagna årliga besparingen blir därmed omkring 48 miljoner kronor för företagen.⁶

Under kommande 10-års period innebär det omkring 500 miljoner kronor i besparingar avseende kostnader för personal och material hos de svenska företagen. Med fortsatt digitalisering av processen skulle besparingarna kunna bli betydligt mer omfattande och beröra andra områden.

I slutkapitlet av Tillväxtverkets rapport identifierar de potential till framtida besparingar för Sveriges företagare. De är möjliga under förutsättningen att utvecklingen med digitaliserad inlämning fortsätter och utökas till ett program för standardiserad företagsrapportering. Det måste ske genom myndighetssamverkan och samskapande med relevanta aktörer i näringsliv och statsförvaltning.

Bolagsverket tillsammans med Tillväxtverket har visat på den inledande besparingspotentialen för Sveriges företagare. De stora nyttoeffekterna beräknas komma i stegen före och efter inlämnandet av årsredovisningen.

⁵ Beräkningar av effekter för företag av digital ingivning av årsredovisning, Tillväxtverkets rapport den 4 juni 2018

⁶ Ibid

2018-06-14

Automatiserad bokföring, redovisning, rapportering av skatt och moms tillsammans med statistiska rapporter kommer att ge betydande nyttoeffekter när företagen digitaliserar sina ekonomiadministrativa processer. En helt automatiserad och digitaliserad kedja från försäljningsögonblicket till smart redovisning av skatt och moms och digital inlämning av årsredovisningen skapar förutsättningarna för de stora besparingarna hos företagen.

Ett annat område med förstärkt potential för företagen gäller informationsförsörjning. I den andra ändan av den digitala inlämningskedjan finns de som återanvänder och förädlar finansiell informationen. Även den svenska statsförvaltningen kommer att dra nytta av den förädlade informationen och möjlighet att återanvända den.

När finansiella informationen automatiseras och återanvänds med stöd av den digitaliserade årsredovisningen skapas positiva effekter och möjligheter för företagarna och myndigheterna. Det finns ett fördjupat behov av att undersöka dem. Bolagsverket har därför inlett en dialog med samverkansmyndigheterna och Tillväxtverket i syfte att fortsätta arbetet med en djupare analys av den samhällsekonomiska nyttan för svenskt näringsliv och statsförvaltning.

Ett program för standardiserad företagsrapportering kommer att ge ytterligare besparingar och vinster. Inledande studier kring Nordic SmartGovernment visar på betydande samhällsekonomiska effekthemtagningar.⁷

Bolagsverket avser fortsätta beräkningarna av effekterna på området och presenterar dem i kommande delrapporter.

⁷ Nordic Smart Government, Business Case for Nordic SMEs – business to business.
https://nordicsmartgovernment.org/sites/default/files/media/ey_-_business_case_for_nordic_smes.pdf,
hämtad den 11 juni 2018.